

Трябват мъдречи, за да си протегнем ръце

Искам думата в допълнение на статията на Мария П. Спасова, отпечатана на 5 март т.г. в ДУМА по въпроса за помирението.

От "върха" на моята 88-годишна възраст и като жив участник в съпротивата срещу монархофашизма във Видинския край, искам да кажа на сегашните писачи на фалшификации за борбата на народа, за борбата на комунистите и на честните безпартийни хора срещу фашизма, и да припомня, че има достатъчно документация срещу лъжите и измислиците.

Някои се опитваха по-рано, а и днес, да направят герои онези убийци и садисти, които без съд и присъда, с животинска жестокост убиваха и инквизираха жертвите, най-вече - комунистите. Правеха го по специален указател - бесеха, режеха глави, обезобразяваха телата на патриотите - мъже, жени, деца. Примерите са много.

За партизаните, които принасяха живота си в жертва за защита на отечеството от фашизма и помагача на руския народ да спаси света от тази чума, се изсипва помия от лъжи. За този народ, който заедно с патриоти от Румъния и Финландия освободи България от 500-годишно робство! Сега се намират "патриоти", които го ругаят и хулят, и това са наследниците на българските фашисти, които биха искали отново да чуят химна на бащите си.

Същите тези сега се представят за големи демократи! Как е възможно да правиш филм за "Долината на мъртвите" във Вълчешкия дол, в близост до с. Макреш, и да рониш крокодилски сълзи за онези фашисти от Видинския край, които бяха страшилище с издевателствата си и организатори на преследването на партизаните от отряд "Георги Бенковски"? Този отряд се ползваше с голямата поддръжка на населението от три околии - Видинска, Кулска и Белоградчишка.

Аз питам тези хора, партизаните, крадци ли бяха, садисти ли бяха, нехранимайковци ли бяха, бяха ли пройдохи, така както ги наричаха фашистите? Хората от Видинския край виждаха в тяхно лице патриоти, последователи на Левски и Ботев! Сетили се да увековечават паметта на фашистките главорези от Вълчешки дол, където са избити 10 партизани и 7 други - в Геройски дол при с. Гранитово...

Тези фашисти направиха опит да се укрият и когато оттеглящата се германска армия нападна Кула. Но криви им излязоха сметките!

Аз съм участник в защитата на Кула.

Първи в защитата се хвърлиха партизаните от отряд "Г. Бенковски" и освободените от затвора политзатворници. Още ненарадвали се на свободата, се хвърлихме срещу германските танкове, минохвъргачки и шмайзери. Пред очите ми, до мен, загина Нисим, загина българският офицер поручик Жико, загинаха много други другари.

Та кой е решил днес да плаче за Герго Миков от Кула - околийски управител, и за другите като него? Да плачат и за отец Паладий! "Оплаквачите" не ги познават, а аз и двамата ги познавам. Казват днешните пренаписвачи на историята, че Герго Миков бил драг, т.е. драли му кожата, а на Паладий отрязали ръцете и още жив му извадили очите! Но това са лъжи, измислици и фантазии, за да тровят душата на младото поколение.

Като има така "покъртително филмче" за Вълчешки дол, защо не направят филм как фашистите избиват 12 души - млади и стари, от с. Александрово (сега - град Димово)?

Подкарват ги вързани един за друг за с. Макреш, където се е намирал щабот на полицията и жандармерията. По средата на пътя със шмайзерен залп ги избиват без съд и присъда - до един! И съобщават по радиото и вестниците, че са избити от партизаните. Как така? Избити само арестуваните, а от убийците не пада нито един?! Подобен е случаят и в с. Костичовци, пак близо до Димово.

А избитите 17 партизани?

Полицията ги разкарва от село на село. Подреждат ги в редица като за изложба и с оръжие, насила докарват бащи, майки, съпруги и деца да ги разпознаят, а след това с волски коли ги закарват на брега на Дунава, между селата Ботево и Симеоново, и ги хвърлят навътре в реката, която во веки веков да бъде тяхна гробница...

А отец Паладий беше маниак, антикомунист и изпаднаше в комични ситуации. Роден е в с. Синаговци, на 10 км. от Видин. На ръст среден, със слабо телосложение, блед, с малки зли очи и с керемидено-червеникава брада. Беше кандидат за владика след смъртта на Неофит Видински. Той се стараеше да докаже колко верен ще е за този висок Божи сан. Преподаваше религия на VI и VII класове. Посещаваше по всяко време полицията, дружеше с Шулев, водач на легиона в гимназията, който също беше фанатизиран фашист. Често вечер хвърляха камъни по ученици, наричайки ги комунисти.

Помня, в края на декември бяхме пуснати в коледна ваканция. Много ученици чакахме да се композира влака Видин-София. Зимата на 1941-1942 г. бе студена, с дълбок сняг. Забелязахме, че отец Паладий разговаря на перона с Игнат Милушев и Громков, началници на полицията във Видин. Влакът тръгна и още на първата гара слезе полиция. Това стана и на следващите гари. Стигнахме гара Срацимир, възлова гара на селата от Видинска и Кулска околия. Влакът и гарата бяха блокирани от слезлите с нас 5-6 полицаи. Набутаха ни в малката студена чакалня и започнаха обиск. Търсеха дали не пренасяме нелегална литература - позиви, листовки, търсеха патрони и оръжие, които сме щели да предадем на партизаните.

Ето, това е истинският лик на "бъдещия владика" на Видин - доносник! Той се е канел да дойде в затвора и да извади очите на Боян Чонос. Този поп, за срам на религията, е в дъното на много фашистки издевателства.

А кой е Боян Чонос?

Много е писано, но ще си позволя не да правя биография, а да кажа за някои негови интелектуални качества. На 21-годишна възраст знаеше 5 езика. В затвора, с две смъртни присъди, изучаваше латински. Беше сам в килия номер 7, в която е лежал и големият син на България Александър Стамболийски.

През полицията и затвора минахме над 600 човека. Бяха обесени 6-ма прекрасни другари, а на 8 септември 1944 г. бяха свалени веригите на осъдените на смърт Велко Атанасов, Любен Ценов и на още двама другари. Ето още теми за филми!

Аз, с още 30 другари, сме съдени заедно с Боян Чонос, Младен Сиреняков, Борис Дилов и др. Когато ни караха към съда, звънът на тежките вериги отекваше между сградите. Целият град се стичаше да види патриотите си.

Боян Чонос пък беше младеж с благородно лице, с топли очи и поглед и с лъчезарна усмивка. С глас - твърд и респектиращ. Син на баща адвокат и майка - гимназиална учителка, той имаше високо патриотично възпитание. При разпита във военнополовия съд с председател полк. Гадков и прокурор Гологанов Боян внесе респект и смущение в съда. Достойното му поведение трябваше да се види и чуе, за да се разбере душевната

сила и логична мисъл при отговорите. На нашия общ процес му дадоха вечна присъда - при две смъртни. А владиката Неофит отказал пред група граждани на Видин да се застъпи пред цар Борис за спасяването на Боян...

На 13 октомври 1943 г., в тъмна и дъждовна нощ, Боян беше обесен. Той се сбогува с нас с високия си глас и последния звън на тежката му верига. Пред висящото въже намерил сили и дух да напише кратко съдържателно и сърцераздирателно писмо до своите родители. Прощалното писмо е отпечатано в книгата на неговата майка "Ще разкажа за живота на моя син Боян" - всеки, който го е прочел, се е просълзил...

В негово лице фашистите убиха още една рядка личност, която беше знаме на младежта в България.

С много зъл език се хвърлят обвинения върху всички комунисти, но забравят да кажат, че след 9.IX.1944 г. първият министър-председател е от партията "Звено" - Кимон Георгиев, и че министър на войната е Дамян Велчев.

На първите заседания на ОФ правителството Никола Петков е предложил да има Народен съд за незабавно осъждане на убийците и садистите. Малко по-късно пак Никола Петков предлага изграждане на лагери. Затова има стенографски записи!

Въпросът с помирието, който поставя и г-н Явор Дачков неведнаж, наистина е труден за решаване и е нужно време. Прав е.

Но как да има помирение, когато постоянно се поддържа политическо напрежение сред народа с лъжи, измислици и клевети и с разни неточни филмчета за Вълчешкия дол?

Помирение няма да може да има още дълги години, защото някои и сега се заканват, че рано или късно комунистите ще трябва да плащат за своите грехове! А т.нар. демократи ще плащат ли, след като разрушиха България и я ограбиха?

Вярно е, че след 9.IX.1944 г. имаше изблик за мъст над убийците и техните духовни водачи, което беше неударжимо. Вярно е и това, че са допуснати грешки и че, ако беше създаден по-рано Народен съд, би могло да се дадат по-леки присъди. Но цялото видинско, кулско и белградчишко гражданство са убедени, че Герго Миков и отец Паладий са щели да получат смъртни присъди като закоравели фашисти с много издевателства и престъпления.

Недейте да плачете за тях! А Светият синод на Българската православна църква и патриарх Максим да се въздържат от канонизирането на отец Паладий за мъченик и светец - той не е Паисий или Софроний Врачански, не е и сред многото други достойни черковни деятели, а е изцапан с кръвта на много честни българи. Синодът трябва да покаже достойнството си и да брани църквата от прибързани решения.

Такива са събитията, за тях трябва да се казва истината, а не да се лъже и фантазира, за да се гради авторитет! Историята винаги дава всекиму заслуженото.

Колкото до помирието, нужно е да има мъдри хора, които да го осъществяват.

А такива, слава Богу, има.

Написал все още живият свидетел на събитията по време на фашизма
Стоян Тодоров Николов,
с. Вълчек, Видинско

1944

Написано от ivailo
Петък, 17 Декември 2010 03:03

Взето от в.Дума